

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 31. europaudvalgsmøde

Mødedato: tirsdag den 27. juni 2023

Tidspunkt: 5 min. efter mødet i UPN, ca. kl. 14.45

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 26. juni 2023

1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 29. – 30. juni 2023
Forelæggelse ved statsministeren
 - Det Europæiske Råd 29-30/6-23 – Bilag 5 (udkast til konklusioner)
 - Det Europæiske Råd 29-30/6-23 – Bilag 2 (udkast til retningslinjer for konklusioner)
 - Det Europæiske Råd 29-30/6-23 – Bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

- FO 2. EU's budget 2024
Forelæggelse ved den fungerende finansminister
 - *Tidlig forelæggelse*
 - KOM (2023) 0300, SEK (2023) 0250
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 566 (samlentotat)
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)

3. Siden sidst (orientering ved den fungerende finansminister):
 - a) Orientering om Kommissionens fremsættelse af forslag til revision af EU's flerårige finansielle rammer (MFF)
 - EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)
 - EU-note (20222) – E 29 (EU-nyt om revision af EU's flerårige budget for 2021-2027)

- b) Orientering om Kommissionens fremsættelse af forslag til nye egne indtægtskilder til EU's budget
EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)
EU-note (20222) – E 29 (EU-nyt om revision af EU's flerårige budget 2021-2027)
- FO 4. Direktivforslag om beskyttelse af arbejdstagere mod asbest
Forelæggelse ved beskæftigelsesministeren
– *Revideret forhandlingsoplæg*
KOM (2022) 0489 – Bilag 10 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 585 (supplerende kommenteret dagsorden)
KOM (2022) 0489 – Bilag 9 (notat af 8/6-23 om udviklingen i forhandlingerne)
EU-note (20222) – E 4 (EU-note om revision af asbestdirektivet)
KOM (2022) 0489 – Bilag 7 (beslutningsreferat vedr. skriftlig forelæggelse 10/11-22 om asbestdirektivet)
- FO 5. Forordningsforslag om håndtering af krisesituationer, instrumentalisering og force majeure på migrations- og asylområdet
Forelæggelse ved udlændinge- og integrationsministeren
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2020) 0613, KOM (2021) 0890
KOM (2021) 0890 – Bilag 3 (samlenotat)
EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)
EU-note (20201) – E 5 (EU-note af 12/11-20 om forslag til asyl- og migrationspagt)
EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 196, senest behandlet i EUU 2/12-22)
- L 6. Eventuelt

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Europaudvalget

Referat af 31. europaudvalgsmøde

- Dato:** tirsdag den 27. juni 2023
Tidspunkt: 5 min. efter mødet i UPN, ca. kl. 14.45
Sted: vær. 2-133
- Til stede:** Kasper Sand Kjær (S), næstformand, Henrik Møller (S), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL) og Christian Friis Bach (RV).
- Desuden deltog:** Statsminister Mette Frederiksen, fungerende finansminister Morten Bødskov, beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen og udlændinge- og integrationsminister Kaare Dybvad Bek.

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 29. – 30. juni 2023

- Det Europæiske Råd 29-30/6-23 – Bilag 5 (udkast til konklusioner)
- Det Europæiske Råd 29-30/6-23 – Bilag 2 (udkast til retningslinjer for konklusioner)
- Det Europæiske Råd 29-30/6-23 – Bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Ukraine

Statsministeren: Mødet handler selvfølgelig først og fremmest om Ukraine. Det er rigtig godt, at vi har fået den 11. sanktionspakke på plads. Det er vigtigt at blive ved med at støtte Ukraine så meget, som vi har gjort og fortsat gør, og vi bruger alle internationale møder til at få det genbekræftet. Jeg tror, at der i stigende grad også kommer fokus på den diplomatiske indsats for at få global opbakning, når der engang skal indledes fredsforhandlinger. Jeg er desuden selvfølgelig rigtig glad for, at Danmark i weekenden kunne være national vært for et forberedende møde på embedsmandsniveau med henblik på at kunne holde et fredstopmøde på et tidspunkt og få skabt en større global enighed om vejen frem.

Alex Ahrendtsen: Ros til regeringens ukrainepolitik. Vi er med hele vejen, og det, vi gør, gør mig faktisk stolt som dansker.

Der har igennem længere tid været debat om beslaglæggelse af russiske aktiver. Forventes det, at det emne berøres på mødet?

Statsministeren: Arbejdet har pågået i et stykke tid. Spørgsmålet er, om man kunne tage de indfrosne aktiver fra Rusland og bruge dem på at genopbygge Ukraine og hjælpe landet på fode igen. Jeg tør slet ikke tænke på, hvor meget det kommer til at koste. Jeg kan enormt godt lide idéen, og jeg synes også, at det nærmest er lidt poetisk, at f.eks. russiske rigmænd kommer til at finansiere

skoler i Ukraine. Men der er frygtelig meget juridisk i det, som mig bekendt stadig væk er ved at blive afklaret.

Migration

Statsministeren: Migration skal også fylde meget på mødet. Situationen er helt og aldeles uholdbar både ved Middelhavet og via Balkanruten. Det er ikke ret lang tid siden, vi igen havde et stort forlis ud for den græske kyst. Det er menneskeligt ubærligt, og for en række medlemslande er tilstrømningen nu så stor, at man ikke kan klare opgaven. Det er så alvorligt, som det kan blive, og vi kommer til at have en reel drøftelse på mødet.

Jeg synes, at det er positivt, at det er lykkedes at skabe fremdrift for EU's asyl- og migrationspagt, men den kan ikke stå alene. Vi har behov for at styrke grænsen, som vi blev enige om i vinter. Det er et af de områder, hvor jeg ikke synes, at der har været fremdrift nok, og vi bliver ved med at skubbe på. Derfor har vi som optakt til topmødet holdt en videokonference om migration for en større gruppe af europæiske kolleger, der ligesom jeg er bekymrede for udviklingen. Flere og flere lande deler vores analyse af, at der skal nye løsninger til, og at pagten ikke kan stå alene.

Alex Ahrendtsen: Er tiden ikke kommet til, at vi igangsætter pushback over Middelhavet for at dæmme op for den aldrig standsende tilstrømning, ligegyldigt hvad vi gør?

Christian Friis Bach: Hvordan spiller retsforbeholdet ind i vores deltagelse i asyl- og migrationspagten? I hvor høj grad vurderes bestemmelserne og de interne mekanismer omkring Dublinforordningen og solidaritetsmekanismen at hænge sammen rent juridisk og politisk? Kan vi undlade at tiltræde solidaritetsmekanismen, og vil det få betydning for vores fremtidige deltagelse i Dublinforordningen? Har statsministeren en vurdering af det i lyset af rådskonklusionerne og de forhandlinger, der nu pågår?

Statsministeren: Til Alex Ahrendtsen: Det handler om, at folk slet ikke skal begive sig ud på den farefulde færd. Vi skal ikke mindst have stoppet bådene ved f.eks. den nordafrikanske kyst. Derfor er samarbejdet med Tunesien, Libyen, Egypten og Marokko rigtig vigtigt. Det handler om at styrke den nordafrikanske sydlige grænse, så migrantstrømmen ikke kommer ind den vej, og få indført et nyt asylsystem. Jeg ved godt, at det for nogle lyder som en vild idé, men ikke desto mindre oplever jeg faktisk, at der er større og større opbakning dertil. Frontex og styrkelse af de ydre grænser for dem, der så måtte komme hertil, er afgørende. Jeg er meget stærk tilhænger af, at der skal være en fælles finansiering, fordi den ydre grænse er så stor, og en række af de EU-lande, der har den, er ikke nødvendigvis de rigeste lande. Jeg synes, at der er noget mærkeligt i at bede de lande om at finansiere arbejdet på vegne af os alle sammen.

Der skal gøres meget mere, fordi tilstrømningen er så stor, og Europa kan ikke klare, at der kommer så mange mennesker hertil. Og det er ligegyldigt, om det er migration eller asyl. Har man et beskyttelsesbehov, skal man beskyttes, men som udgangspunkt ikke i Europa. Når det handler om migration, bliver vi nødt til selv at kunne definere, hvor mange og hvem der kommer hertil.

Til Christian Friis Bach: Vi har forbehold på området, og derfor er vurderingen, at vi ikke bliver omfattet af solidaritetsmekanismen. Den handler i øvrigt ikke kun om omfordeling, men kan også handle om økonomi. Der er mig bekendt ikke en vurdering af konsekvenserne i forhold til Dublin.

Økonomisk sikkerhed

Statsministeren: Kommissionen har fremlagt en strategi, som grundlæggende handler om at nedbringe økonomiske risici på de områder, som har betydning for vores sikkerhed i Europa.

Forsvar og sikkerhed

Statsministeren: Lige om lidt er der NATO-topmøde i Vilnius, og derfor deltager NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg, på rådsmødet. Her skal vi diskutere samarbejdet mellem NATO og EU, og det er selvfølgelig helt og aldeles vigtigt, at vores to primære institutioner arbejder godt sammen – især når der er krig på vores eget kontinent. Det går rigtig godt med samarbejdet, men det skal vi hele tiden have et øje på.

Tunesien

Statsministeren: Vi har over den senere tid intensiveret dialogen med den tunesiske regering, og tidligere på måneden præsenterede EU og Tunesien en ny, stor partnerskabspakke om økonomi, grøn energi og migration. Det er rigtig positivt. Det er helt afgørende, at vi intensiverer samarbejdet med de nordafrikanske lande både for at skabe et dybere og stærkere bånd, og selvfølgelig også for at dæmme op for migrationen for den kommer i høj grad derfra. I det hele taget skal vi intensivere vores samarbejde med en række lande på den internationale scene – ikke mindst i Afrika. Det er også i det lys, man skal se, at jeg i sidste uge besøgte Namibia og Sydafrika sammen med Nederlandenes statsminister, Mark Rutte.

Kina

Statsministeren: Endelig skal vi under punktet eksterne anliggender diskutere vores forhold til Kina, som jo på en og samme tid både er en konkurrent, en rival og en vigtig økonomisk samarbejdspartner. Det er ikke uden dilemmaer. Jeg tror, at der er ret bred enighed om, at vi skal »de-risk – not de-couple«.

FO Punkt 2. EU's budget 2024

– Tidlig forelæggelse

KOM (2023) 0300, SEK (2023) 0250

EUU alm. del (20222) – Bilag 566 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)

Den fungerende finansminister: Sagen forelægges til forhandlingsoplæg. Forslaget blev præsenteret den 7. juni 2023 og behandles på embedsmandsniveau i løbet af juni og juli. Vi forventer, at der foreligger en rådspost medio juli. Herefter indledes forhandlingerne med Europa-Parlamentet til oktober.

Indhold i Kommissionens forslag

Jeg vil gennemgå hovedlinjerne i Kommissionens forslag og ellers generelt henvise til det samlede notat, som blev sendt til udvalget i sidste uge.

Konkret lægger Kommissionen op til et forpligtelsesniveau på 187 mia. euro og et betalingsniveau på 143 mia. euro. Det svarer ifølge Kommissionen til 1,07 pct. af bni i forpligtelser og 0,81 pct. af bni i betalinger, når der tages udgangspunkt i de seneste økonomiske skøn for 2024.

I forhold til 2023-budgettet – inklusive ændringsbudget 1 og forslag til ændringsbudget 2 – er der tale om en stigning i forpligtelserne på 2,7 mia. euro, svarende til 1,4 pct., og et fald i betalingerne på 25,6 mia. euro, svarende til godt 15 pct. Det lave betalingsniveau skyldes især et fald i udbetalingerne fra strukturfondene. Faldet skyldes ifølge Kommissionen programmernes faste cyklus.

Udbetalingerne under programmer fra den forrige MFF-periode udløber ved indeværende års udgang, mens udbetalingerne under programmer fra den nuværende MFF-periode endnu ikke er kommet på omgangshøjde. I modsat retning trækker især øgede finansieringsomkostninger til EU's genopretningsinstrument som følge af stigende renter. Derudover foreslås en stigning på 5,6 pct. til administrationsområdet.

Vedtages Kommissionens forslag til EU's 2024-budget uændret, skønnes det at medføre et dansk EU-bidrag på ca. 20,2 mia. kr. Til sammenligning har vi på finansloven for 2023 budgetteret med et dansk EU-bidrag på ca. 24,3 mia. euro. Det svarer til 24,8 mia. euro. i 2024-priser. Altså en forskel på næsten 5 mia. kr. Jeg vil dog hertil nævne, at lavere udbetalinger til strukturfondene i 2024 kan betyde et øget EU-bidrag i de efterfølgende år, når implementeringen kommer i omdrejninger. Samtidig forventer Kommissionen at præsentere et ændringsbrev til budgetforslaget til efteråret. Hvor store konsekvenser det vil have for Danmarks EU-bidrag i 2024, ved vi af gode grunde ikke endnu.

Regeringens holdning og forhandlingsoplæg

Vi står i en situation med krig på det europæiske kontinent. Krigen og den høje inflation udgør store usikkerhedsmomenter for de europæiske økonomier.

Vi har reageret resolut på situationen ved at udvise handlekraft og solidaritet med Ukraine både nationalt og i EU-samarbejdet. Men vi er ikke ovre den svære periode endnu. Derfor bliver vi nødt til at foretage skarpe prioriteringer for at have et handlerum til at give Ukraine den nødvendige støtte.

Derfor er det vigtigt, at budgetforhandlingerne om næste års budget ikke unødigt forsinkes på grund af de kommende forhandlinger om MFF'en, og at vi sikrer øget forudsigelighed i implementeringen af EU-budgettet.

Samtidig skal vi fortsat blive bedre til at prioritere og fokusere udgifterne på de områder, hvor en fælleseuropæisk indsats virkelig giver merværdi. Det gælder eksempelvis klima, digitalisering, migration og forskning. Til gengæld bliver vi nødt til at reducere udgifterne til andre udgiftsområder, eksempelvis administrationsområdet.

FO Regeringen lægger

- stor vægt på, at der sikres mere forudsigelighed i EU-bidraget mellem budgetårene.
- stor vægt på, at der i EU's årlige budget foretages udgiftspolitiske prioriteringer med henblik på at sikre en modernisering af budgettet og et samlet set lavere udgiftsniveau med tilstrækkelige margener, således at der skabes øget manøvrerum til håndtering af Ukraine, renteudgifter samt evt. uforudsete udgifter.
- stor vægt på, at EU's budget bidrager til dokumenterbare og effektfulde klimarettede tiltag samt en styrket og effektiv opfølgning på klimaindsatsen.
- vægt på, at der under budgetkategori 1, det indre marked, innovation og det digitale område, prioriteres midler til excellencebaseret forskning og digitalisering.
- vægt på, at budgetkategori 2, samhørighed, resiliens og værdier, bidrager til en prioritering af udgiftsniveauet, således at de stigende renteudgifter så vidt muligt håndteres inden for de fastsatte udgiftslofter. Dertil lægger regeringen vægt på, at midler prioriteres til den grønne omstilling samt dokumenterbare og omkostningseffektive resultater.
- vægt på, at der under budgetkategori 3, naturressourcer og miljø afsættes realistiske bevillinger til landbrugspolitikken. Dertil lægger regeringen vægt på, at midler prioriteres til den grønne omstilling.
- stor vægt på, at der inden for budgetkategori 4, migration og grænseforvaltning, sker en betydelig prioritering af midler til migrationsindsatsen, som bl.a. skal bidrage til arbejdet for en reform af det europæiske asylsystem.
- vægt på, at der under budgetkategori 5, sikkerhed og forsvar, afsættes realistiske bevillinger, der bidrager til at understøtte regeringens samlede prioriteter for EU-budgettet, herunder relateret til Ukraine.
- vægt på, at der under budgetkategori 6, naboer og verden, sikres den nødvendige støtte til Ukraine. Dertil lægger regeringen vægt på, at Afrika og nærområderne prioriteres for at adressere de grundlæggende årsager til irregulær migration, samt at bevillingerne til den humanitære bistand og Grønlandsinstrumentet prioriteres.
- stor vægt på, at der anlægges en stram og budgetansvarlig linje for så vidt angår budgetkategori 7, europæisk offentlig forvaltning.

- afgørende vægt på, at helt centrale danske hovedprioriteter imødekommes. Det vil sige, at en endelig budgetaftale i videst muligt omfang bør imødekomme Danmark – og andre budgetansvarlige lande – på de væsentligste spørgsmål om især niveau for margen og udgiftsniveau samt udgiftspolitiske prioriteringer, herunder Ukraine, modernisering og klimaindsatsen.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti kommer ikke til at støtte forhandlingsoplægget. Selv om EU-bidraget kortvarigt falder, kommer det til at stige i de kommende år. Mener regeringen, at det er rimeligt, at det danske EU-bidrag bliver ved med at løbe i vejret?

Christian Friis Bach: Hvordan kan de parallelle forhandlinger af MFF-rammen påvirke EU-budgettet?

Hvad lægger man mest afgørende vægt på? Jeg deler ministerens vurdering af, at der skal tilsikres større fokus på og flere midler til den klimarelaterede indsats. Ikke mindst kunne jeg godt have ønsket mig, at man på landbrugsområdet lagde afgørende vægt og ikke kun vægt på, at landbrugsbudgettet fremadrettet bidrager yderligere til den grønne omstilling af landbruget. Vi ønsker flere midler, og jeg kunne godt tænke mig en justering af forhandlingsoplægget.

På statsministerens fremlæggelse om mødet i Det Europæiske Råd om den fremtidige EU-linje bliver der lagt afgørende vægt på et stærkere internationalt engagement. Det bliver ikke nævnt i forhandlingsoplægget – ud over Ukraine. Men ud fra statsministerens er der et ønske om at styrke EU's internationale rolle og indgåelse af partnerskaber – også ud over migration. Lægger man afgørende vægt på, at budgettet bliver styrket og øget ud over Ukraine og også i partnerskaber? Det handler selvfølgelig også om Afrika, og der kommer et topmøde med Latinamerika. Den afgørende vægt på et mindre budget og et mindre forbrug kan støde lidt sammen med vores ambitioner på klima, landbruget og vores internationale prioriteter. Vi mener, at de er afgørende vigtige, for at vi kan fastholde og udbygge EU's rolle i verden gennem stærkere partnerskaber.

Søren Søndergaard: Vil regeringen ændre vægtningen til stor vægt i spørgsmålet om, at bevillingerne til den humanitære bistand ikke beskæres? Det indgår jo i en sammenhæng i forhandlingsoplægget. Under budgetkategori 6 om naboområder og verden lægger man stor vægt på, at verden sikres den nødvendige støtte til Ukraine, og det er jeg fuldstændig enig i. Men så fortsætter man: »Dertil lægger regeringen vægt på, at Afrika og nærområderne prioriteres for at adressere de grundlæggende årsager til irregulær migration, samt at bevillingerne til den humanitære bistand og Grønlandsinstrumentet prioriteres.« Er det ikke de grundlæggende årsager, vi skal gøre noget ved? Hvorfor lægger man ikke stor vægt på det? Jeg forstår det ikke.

Der foreslås en stigning i administrationsudgifterne på 5,6 pct. Det er en relativt voldsom stigning. Mener regeringen, at det er for højt? Jeg forstår, at det har noget at gøre med automatisk regulering af lønninger. I disse inflationstider er der sikkert mange i Danmark, der ville være glade for det. Hvad indebærer det konkret, at regeringen vil lægge stor vægt på en stram og budgetansvarlig linje i den forbindelse?

På sidste møde diskuterede vi brugen af afgørende vægt. I gamle dage måtte man ikke lægge afgørende vægt på noget, men nu er der åbenbart kommet et nyt direktiv fra allerøverste sted, så man nu lægger afgørende vægt på noget, der er totalt indholdsløst. Hvad mener man egentlig med

det? Ministeren vil have os til at godkende, at der skal lægges afgørende vægt på, at helt centrale danske prioriteter imødekommes: »Det vil sige, at en endelig budgetaftale i videst muligt omfang bør imødekomme Danmark – og andre budgetansvarlige lande – på de væsentligste spørgsmål om især niveau for mærgen og udgiftsniveau samt udgiftspolitiske prioriteringer, herunder Ukraine, modernisering og klimaindsatsen.« Hvad er det præcis, vi lægger afgørende vægt på der? Jeg har svært ved at gennemskue det. Det tror jeg også at alle andre har, og derfor er det en nyskabelse, som simpelt hen ikke er særlig relevant, så jeg vil foreslå, at man fjerner det.

Den fungerende finansminister: Til Alex Ahrendtsen: Er det rimeligt, at budgettet vokser? Set med danske øjne er der her ikke nogen afgørende prioriteringer. Men som det fremgår af forhandlingsoplægget, er det også fra dansk side vigtigt, at der er en stram styring af budgettet, at der er klare prioriteringer og vilje til prioriteringer, og at man kigger på især administrationsudgifter og de vigtige prioriterede områder, f.eks. Ukraine og klimaindsatsen. Der kan man roligt sige, at EU-samarbejdet i den grad er rykket de senere år, og det afspejler sig selvfølgelig i budgettet. Det afspejler sig også i den danske holdning til budgettet. Men det er klart, at dette er en tidlig fase, og der skal kæmpes for indholdet i forhandlingsoplægget.

Til Christian Friis Bach: Jeg tror ikke, at det er hensigtsmæssigt at lægge afgørende vægt på de ændringer, der skal være i landbrugspolitikken. Det er klart, at landbrugspolitikken i EU er af meget stor betydning, og derfor er det vigtigt, at vi har det forhandlingsrum, som vi lægger op til her.

Med hensyn til EU's internationale rolle synes jeg faktisk, at vi i forhandlingsoplægget siger, at EU uomtvisteligt spiller en rolle – også uden for nærområderne. EU gør det godt, og det skal EU blive ved med. Derfor er spørgsmålet også relateret til bl.a. budgetkategori 6, hvor vi lægger vægt på, at EU kan være til stede i Afrika og i nærområderne med den indsats, der skal til for at sætte fokus på det, som præger områderne der, og som også præger debatten i EU – migrationsspørgsmålet og bidrag til den humanitære bistand. Jeg synes ikke, at man kan sige, at der er noget, som kolliderer. Tværtimod er EU i en størrelse, som gør, at man sagtens kan have forskellige prioriteter, både generelt eksempelvis på klima og i særlig grad på Ukraine, men også tage et ansvar for, hvad der sker i Afrika med hensyn til migration.

Til Søren Søndergaard: Der kan stadig arbejdes med humanitær bistand inden for den prioritet, der er i forhandlingsoplægget. Der er ingen grund til at tro andet, og når man ser det i forhold til Ukraine, er det en topprioritet. Det er det for EU, og det er det for freden i Europa, og det er det for rigtig mange hensyn lige i øjeblikket.

Synspunktet om administrationsudgifter og den automatiske regulering er noteret, og jeg forstår det selvfølgelig godt. Diskussionen har været der mange gange, og det er et særligt dansk fokus at have et stift blik rettet mod administrationsudgifterne i EU-systemet, og det har vi en fælles forpligtelse til.

Endelig er der spørgsmålet om, hvad det i grunden er, man siger ja til, når vi beder om, at der bliver lagt afgørende vægt på en opbakning til den forhandlingslinje, som jeg har skitseret her. Det betyder, at regeringen beder om Folketingets og Europaudvalgets opbakning til, at vi få en hammer med til bordet, som har parlamentarisk opbakning. Forhandlingerne om budgettet er et kæmpe projekt, og det er vigtigt for en regering, at der er klar opbakning til at håndtere de utrolig mange hjør-

ner, som er i det. Linjen er, at der skal være kontrol med administrationsudgifterne, og det er en restriktiv linje med muligheder for klare politiske prioriteter – en vilje til at prioritere de klare politiske prioriteter inden for et restriktivt budget.

Søren Søndergaard: Vi tager diskussionen om afgørende vægt videre. Det er ikke noget Enhedslisten rejste, der var mange, der sagde, at det ikke giver nogen mening at lægge afgørende vægt på, at man i videst muligt omfang bør imødekomme Danmark osv. Det er virkelig elastik i metermål, og det er indholdsløst.

Jeg forstår ikke ministerens begrundelse for, at der skal lægges stor vægt med hensyn til Ukraine, men kun vægt på de grundlæggende årsager til migrationen fra Afrika. Det kan man åbenbart sagtens klare ved bare at lægge vægt på det, men når det til gengæld gælder om at begrænse immigrationen ved hjælp af Frontex osv., så skal man lægge stor vægt på det.

Jeg kan huske dengang, Socialdemokratiet bakkede om Marshallhjælp til Afrika, og der var ikke grænser for, hvad der skulle ske. Det er bare forsvundet, og det er den udvikling, vi grundlæggende sætter spørgsmålstegn ved. Når man ikke engang kan lægge stor vægt på, at man skal gøre noget ved de grundlæggende årsager til migration, når man bruger så mange af skatteborgernes penge, er det klart, at vi ikke kan støtte forhandlingsoplægget.

Christian Friis Bach: Vi ved godt, at det internationale område er noget af det mest sårbare i et budget, hvis man lægger afgørende vægt på, at der skal ske budgetreduktion. Det er der, det er nemmest, da det jo ikke er EU's egne borgere og lande, det går ud over. Regeringen signalerer klart, at det er af afgørende vigtighed at styrke partnerskaberne rundt omkring i verden – ikke kun omkring migration, men netop for at sætte fokus på at styrke EU's placering og rolle og løse nogle af de grundlæggende udfordringer, verden står overfor. Derfor vil jeg også opfordre regeringen til at lægge stor vægt på, at man øger det internationale engagement i budgetforhandlingerne.

Den fungerende finansminister: Jeg har fået at vide, at der er lagt den samme vægtning som sidste år. Det nye er behovet for at sende et meget klart signal til EU-samarbejdets fælles indsats over for Ukraine.

Næstformanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten har ytret sig imod det.

Punkt 3. Siden sidst (orientering ved den fungerende finansminister):

a) Orientering om Kommissionens fremsættelse af forslag til revision af EU's flerårige finansielle rammer (MFF)

KOM (2023) 0337

EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)

EU-note (20222) – E 29 (EU-nyt om revision af EU's flerårige budget for 2021-2027)

Den fungerende finansminister: Kommissionens forslag til en midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme (MFF'en) er et omfattende forslag, som endnu kun er få dage gammelt. Derfor er vi fortsat ved at gennemgå det – og ikke mindst hvad det vil betyde for det danske EU-bidrag. Overordnet vil jeg dog nævne, at det drejer sig om nye udgifter for i størrelsesordenen 100 mia. euro, der foreslås afsat til en række områder, herunder Ukraine, migration, industristøtte, renteudgifter og administration.

Vi forventer, at forslaget vil blive forhandlet i løbet af efteråret 2023. Forhandlingerne kan få betydning for det danske EU-bidrag allerede i 2024, men det er endnu for tidligt at sige noget nærmere om.

Vi vil sikre, at der bliver forelagt forhandlingsoplæg i udvalget efter sædvanlig procedure.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

b) Orientering om Kommissionens fremsættelse af forslag til nye egne indtægtskilder til EU's budget

KOM (2021) 0570 og KOM (2023) 0331

EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)

EU-note (20222) – E 29 (EU-nyt om revision af EU's flerårige budget 2021-2027)

Den fungerende finansminister: Parallelt med forslaget om revision af EU's flerårige finansielle ramme (MFF) har Kommissionen fremsat forslag om nye EU-indtægter, såkaldte egne indtægter.

Det drejer sig dels om en øget bidragssats i det eksisterende forslag om et EU-bidrag baseret på EU's kvotehandelssystem, dels om et nyt bidrag baseret på landenes selskabsbeskatning. Her er det vigtigt at huske, at nye EU-indtægter ikke giver mulighed for at afholde flere udgifter, men alene forskubber finansieringsbyrden landene imellem.

Det er et meget omfattende forslag, som vi stadig er ved at gennemgå. Det er derfor for tidligt at sige noget om, hvad det vil betyde for det danske EU-bidrag. Det videre forhandlingsforløb er tilsvarende uklart.

Vi vil sikre, at der bliver forelagt forhandlingsoplæg i udvalget efter sædvanlig procedure.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 4. Direktivforslag om beskyttelse af arbejdstagere mod asbest

– *Revideret forhandlingsoplæg*

KOM (2022) 0489

KOM (2022) 0489 – Bilag 10 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 585 (supplerende kommenteret dagsorden)

KOM (2022) 0489 – Bilag 9 (notat af 8/6-23 om udviklingen i forhandlingerne)

EU-note (20222) – E 4 (EU-note om revision af asbestdirektivet)

KOM (2022) 0489 – Bilag 7 (beslutningsreferat vedr. skriftlig forelæggelse 10/11-22 om asbestdirektivet)

Beskæftigelsesministeren: Jeg vil forelægge et revideret forhandlingsoplæg om asbestdirektivet. Det er et vigtigt forslag, der skal øge beskyttelsen af arbejdstagere mod erhvervsmæssig eksponering af asbest – og dermed mindske risikoen for at få kræft af at gå på arbejde.

Sagen har været drøftet her i udvalget flere gange, senest den 9. juni 2023, hvor jeg orienterede om sagen. På det tidspunkt stod det ikke klart, hvordan triloforhandlingerne mellem Europa-Parlamentet og Rådet ville udvikle sig. Jeg lovede derfor at vende tilbage til udvalget, hvis forhandlingerne bevægede sig i en retning, der gjorde det nødvendigt at forelægge et revideret forhandlingsoplæg.

Nu har det svenske EU-formandskab signaleret, at man forventer at kunne indgå en aftale i slutningen af juni 2023. Vi har samtidig fået tilbagemeldinger fra de igangværende triloforhandlinger og har derfor lidt mere klarhed over, hvad en endelig aftale kan forventes at indeholde. Derfor har jeg – med lidt kort varsel – bedt om at vende tilbage til udvalget i dag for at anmode om et revideret forhandlingsmandat.

Som jeg orienterede skriftligt om den 7. juni 2023 og mundtligt den 9. juni, har Europa-Parlamentet fremsat forslag til at styrke ambitionen i Kommissionens direktivforslag. Europa-Parlamentet ønsker bl.a. at sænke grænseværdien endnu mere og at overgå til nye målemetoder hurtigere.

Derudover har Europa-Parlamentet foreslået nye elementer, som rækker ud over såvel Kommissionens oprindelige forslag som Rådets generelle indstilling – og dermed også det forhandlingsmandat, som udvalget her gav min forgænger i november 2022.

Jeg vil nu – med forbehold for de endelige forhandlinger – sige lidt om det kompromis, der begynder at tegne sig mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

Grænseværdi og målemetoder

For så vidt angår grænseværdien og målemetoder blev medlemslandene under forhandlingerne i Rådet enige om at skærpe grænseværdien for erhvervsmæssig eksponering af asbest fra 0,1 fibre pr. kubikcentimeter til 0,01 fibre pr. kubikcentimeter, ligesom man var enige om at anvende nyere målemetoder – de såkaldte elektronmikroskopiske metoder, som kan måle lavere asbestniveauer. Europa-Parlamentet har foreslået en endnu lavere grænseværdi end Kommissionen og Rådet. Det forhandles der om nu i triloforhandlingerne.

Der er stadig usikkerhed om, hvordan et muligt kompromis lander. Et muligt kompromis kunne være en sænkelse af grænseværdien kombineret med et krav om, at elektronmikroskopi anvendes som målemetode til kontrol af grænseværdien.

Fra dansk side har vi gjort det klart, at vi støtter at sænke grænseværdien yderligere. Det er også i overensstemmelse med mandatet fra november 2022.

Øvrige ændringsforslag fra Europa-Parlamentet

Så er der de øvrige elementer fra Europa-Parlamentet, som vi forventer vil være en del af en endelig aftale.

For det første har Parlamentet foreslået at udvide direktivets anvendelsesområde, så andre fibre med lignende egenskaber som asbest også omfattes. Her forventer vi, at Kommissionen bliver forpligtet til at analysere muligheden for – og konsekvenserne af – at andre mineralske fibre omfattes af en senere udvidelse af direktivets anvendelsesområde. Det mener jeg er fornuftigt.

For det andet har Europa-Parlamentet ønsket at ophæve en undtagelse i det eksisterende direktiv, hvor man tillader afvigelse fra en række krav i forbindelse med asbestarbejde, når der er tale om arbejde med sporadisk og kortvarig udsættelse for asbest. Her forventer vi, at Rådet og Parlamentet bliver enige om en delvis ophævelse af undtagelsen. Det ser ikke ud til, at der bliver ændret på den eksisterende mulighed for, at virksomheder kan blive undtaget fra at notificere myndighederne om asbestarbejde, før arbejde med sporadisk og kortvarig udsættelse for asbest ved et lavt niveau påbegyndes. Det synes jeg er positivt. Vi har i Danmark en pragmatisk model for, at parterne selv aftaler, hvornår disse undtagelser kan anvendes.

For det tredje forventer vi, at en endelig aftale vil præcisere kravene til uddannelse af ansatte, der arbejder med asbestreivering og nedrivningsarbejde.

Endelig for det fjerde har Parlamentet stillet krav om certificering af virksomheder, som laver asbestarbejde. Det kommer nok også med i aftalen.

Europa-Parlamentets forslag som ikke kan støttes

Der er også en række ændringsforslag fra Europa-Parlamentet, som ligger uden for arbejdsmiljødirektivernes rammer, og som Rådet ikke ønsker at inkludere. Det gælder f.eks. de forslag, der handler om bortskaffelse og affaldshåndtering.

Mange medlemslande har også været skeptiske i forhold til detaljeringsgraden i Europa-Parlamentets forslag og over manglende konsekvensanalyse af forslagene. Derfor har vi fra Rådets side valgt at støtte de elementer, som vi kan se vil gøre en forskel, uden at de påfører unødigt store administrative byrder og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Formandskabet forventer, at de kan lande en aftale baseret på det grundlag og opnå et kvalificeret flertal i Rådet for den endelige aftale.

Dansk holdning og forhandlingsoplæg

Fra dansk side har vi givet vores generelle støtte til formandskabets bestræbelser på at opnå en mere ambitiøs aftale med Europa-Parlamentet, som indeholder flere af Europa-Parlamentets ændringsforslag. Jeg mener, at de konturer af en aftale, som jeg har skitseret i dag, vil være en god måde at reducere farerne ved asbest på arbejdspladsen endnu mere. Det ligger også fint i tråd

med den asbestaftale og den brede arbejdsmiljøaftale, som alle Folketingets partier indgik i henholdsvis 2022 og 2023.

Regulering skal foretages på et fagligt grundlag og med respekt for den balance, der nødvendigvis må være mellem skærpede krav og erhvervsmæssige konsekvenser. Derfor er der også flere af Europa-Parlamentets ændringsforslag, som vi ikke kan støtte – ligesom flertallet i Rådet og Kommissionen.

Jeg håber meget, at vi får en aftale nu, at den bliver mere ambitiøs, og at vi lægger en stærkere europæisk linje om, at man ikke skal blive kræftsyg af at gå på arbejde. På den baggrund vil jeg bede om jeres opbakning til følgende reviderede forhandlingsoplæg.

For god ordens skyld vil jeg først læse det eksisterende mandat op – og til sidst kommer de to nye punkter.

FO Regeringen

- lægger stor vægt på, at grænseværdien sænkes yderligere end de 0,01 fibre pr. kubikcentimeter, som Kommissionen har foreslået.
- lægger vægt på, at kravene til anvendelse af målemetoder til kontrol af grænseværdier opdateres på baggrund af den teknologiske udvikling på området.
- lægger vægt på, at sænkelse af grænseværdien i EU vedtages i en hurtig proces, så der hurtigst muligt sikres en mere ensartet og bedre beskyttelse af arbejdstagere i hele EU mod risici forårsaget af eksponering for asbest.

Det nye i forhandlingsoplægget er, at regeringen

- lægger vægt på, at der i indsatsen for at øge beskyttelsen af arbejdstagere afsøges muligheder for at udvide direktivet yderligere, herunder med skærpede krav om uddannelse og certificering af virksomheder, ophævelse af visse krav i forbindelse med sporadisk og kortvarig udsættelse for asbest ved lavt niveau samt evt. omfattelse af andre mineralske fibre/materialer.
- lægger vægt på, at der i en udbygning af direktivet findes den rette balance mellem skærpede krav og erhvervsmæssige konsekvenser.

Victoria Velasquez: Der er grund til at kritisere, at vi har fået forhandlingsoplægget så sent. Det betyder, at vi ikke har nogen mulighed for at vende det i gruppen, og det bliver svært for EU-ordførere at nå at vende det med de relevante fagordførere. Det parlamentariske arbejde bliver ret svært for os, når vi først får samlenotatet 4 dage før mødet.

Vi mener, at der skal være fuldstændig nultolerance mod asbest. Vi skal gå hårdt ind i kampen mod asbest og mod, at lønmodtagere udsættes for asbest.

Det er i forhandlingsoplægget simpelt hen uklart for os, hvad regeringen egentlig mener. Det skyldes især, at der ikke er vægte i samlenotatet. Men der er formuleringer som vægtning af, at man skal finde den rette balance mellem øget arbejdstagerbeskyttelse og administrative samt erhvervsøkonomiske konsekvenser. I lyset af det synes vi, at det bliver endnu mere mærkværdigt. Når nu

ministeren selv siger, at regeringen har gjort det klart i forhandlingerne, synes jeg, at det skal afspejles i forhandlingsoplægget.

Vi mener som FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation) og andre, at grænseværdien skal sættes til 0,001 fibre pr. kubikcentimeter. Vi mener, at det er helt afgørende, at regeringen i forhandlingsoplægget lægger stor vægt på, at grænseværdien sættes til 0,001 fibre pr. kubikcentimeter, og at der bliver lagt stor vægt på ophævelse af de hidtidige undtagelser for visse krav ved arbejde med sporadisk og kortvarig udsættelse for asbest ved et lavt niveau. Vil regeringen gøre det?

På hvilket konkret møde regner ministeren med, at den endelige aftale skal godkendes i Rådet?

Endelig vil jeg gerne rose ministeren for at komme tilbage og få revideret mandatet. Det er positivt, men der er stadig streg under, at materialet skal komme i god tid.

Næstformanden: Vi er i gang med i at finde en ny arbejdsform inklusive vægte og tidsfrister i den nye beretning, som vi forhåbentlig snart lander.

Alex Ahrendtsen: Det er godt, at regeringen er ambitiøs på dette område. Vi skal beskytte vores arbejdstagere, og vi skal beskytte borgerne mod asbest og de risici, det indebærer. Dansk Folkeparti bakker derfor op om forhandlingsoplægget. Men hvorfor er der så megen palaver om det? Hvorfor bakker alle ikke op om den skrappest mulige tærskel? Jeg håber, at ministeren kan gøre mig klogere – det går over min fatteevne.

Christian Friis Bach: Radikale Venstre støtter det ændrede forhandlingsoplæg. Men jeg undrer mig over, at ministeren siger, at man vil afveje de skærpede krav over for de erhvervsøkonomiske konsekvenser, når ministeren samtidig siger, at man ikke kender de erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det giver lidt utryghed i et mandat, når man ikke helt ved, hvad man vejer op imod. Kan man gøre noget yderligere for at afdække de erhvervsøkonomiske konsekvenser?

Beskæftigelsesministeren: Først og fremmest er jeg er meget bevidst om, at udvalget skal have tid til det, hvis I skal kunne gøre jeres arbejde ordentligt. Jeg havde dog meget svært ved at se, hvad jeg skulle indhente et revideret mandat til, sidst jeg var i udvalget, fordi det var så utydeligt, hvad der ville ende med at komme med i trilogforhandlingerne. Det er blevet meget mere konkret siden. Jeg takker for udvalgets fleksibilitet, så jeg kunne nå at komme tilbage, inden det skal godkendes.

Jeg forventer, at det godkendes i Coreper i juli 2023 og derefter på et kommende rådsmøde. Men processen kører nu, og derfor er det vigtigt, at Europaudvalget når at blive hørt.

Vægtene fremgår mest i forhandlingsoplægget og ikke i samlenotatet. Linjen i forhandlingsoplægget er ambitiøs, og det var den også i november 2022, da min forgænger fik mandat. Vi har været en af de stemmer, som har presset på for, at det blev ambitiøst.

Flere spørger til usikkerhed i forhandlingsoplægget med hensyn til konsekvenserne. De områder, hvor vi er mest usikre på konsekvenserne, er dem, vi anbefaler, ikke kommer med, og som de øvrige forhandlingspartier heller ikke anbefaler kommer med. Der er en perlerække af forslag fra Europa-Parlamentet, hvor vi er mest på sikker grund, og det er dem, vi forhandler videre om, og som jeg har med her. Som jeg forstår det, har forarbejdet bl.a. handlet om, hvad vi ved mest om konsekvenserne af.

Victoria Velasquez spørger, om regeringen vil ændre på vægten. Danmark er allerede gået videre, og vi har vedtaget en autorisationsordning i den seneste arbejdsmiljøaftale. Det var godt, og det klæder Folketinget, at det var med alle tilstedeværende partier. Det er et meget klart signal at sende. Når diskussionen alligevel kan tage forskellige nuancer, skyldes det, at der er et erhvervs-mæssigt hensyn at tage. Jeg gætter på, at det er noget af det, der har fyldt for nogle EU-lande.

Det tekniske har bl.a. også fyldt med hensyn til, hvad vi kan måle osv. Derfor er der lagt en elastik ind, så hver gang vi bliver bedre til det teknologiske, går vi så langt, som vi kan måle. Det har været den danske tilgang til, hvordan vi kommer fremad på området, så vi bedst muligt passer på de mennesker, der arbejder med asbest, for det kan være umådelig farligt. Det behøver ikke at være mange gange, man får det op i hovedet, før det kan sætte sig i sygdom og kræft, som man dør af. Derfor er det på den allermest alvorlige klinge, vi diskuterer arbejdstagerrettigheder her, og derfor har vi presset på for et ambitiøst mandat.

Alexander Ryle: Jeg synes ikke, at det var tydeligt hverken i forhandlingsoplægget eller i ministerens svar til Victoria Velasquez, om regeringen mener, at grænseværdien skal helt ned til 0,001 fibre pr. kubikcentimeter.

Victoria Velasquez: Det synes jeg heller ikke. Jeg vil gerne have svar på, om regeringen vil ændre til to store vægtninger, så man kan arbejde på den allermest alvorlige klinge også i forhandlingsoplægget.

Beskæftigelsesministeren: Regeringen har været klar til at gå yderligere et skridt. Det oprindelige forhandlingsoplæg lyder, at: »regeringen lægger stor vægt på, at grænseværdien sænkes yderligere end de 0,01 fibre pr. kubikcentimeter, som Kommissionen har foreslået.« Det er fortsat det eksisterende mandat, som er udvidet med de sidste to punkter, jeg beder om opbakning til nu.

Søren Søndergaard: Jeg forstår simpelt hen ikke regeringens holdning på det punkt. Det er et minimumsdirektiv, og det vil sige, at landene under alle omstændigheder kan gå videre – strålende. Men af hensyn til lønmodtagere i hele Europa ønsker vi, at grænseværdien skal være så lav som muligt.

Vi står for en gangs skyld i en forhandlingssituation, hvor Europa-Parlamentet er meget klar og siger 0,001. På den anden side vil Kommissionen – formentlig af hensyn til erhvervsinteresser – ikke gå helt så langt. Jeg synes da, at det er relativt simpelt: Vi skal placere os på Europa-Parlamentets side og lægge stor vægt på at få 0,001, som de foreslår. Det kan muligvis ikke opnås, og det kan godt være, at det lander på 0,002 – derfor lægger vi ikke afgørende vægt på det. Men vi skal selvfølgelig støtte det lavest mulige med den skarpeste mulige formulering, der samtidig åbner op for, at vi ikke skal stemme imod, hvis det ikke lykkes. Det skal vi under ingen omstændigheder, fordi det er et minimumsdirektiv. Hvorfor kan ministeren ikke bare sige, at vi vil arbejde for, at Europa-Parlamentets indstilling bliver det gældende, og at vi vil lægge stor vægt på, at grænsen bliver 0,001?

Beskæftigelsesministeren: Men det er faktisk også lige præcis det, Danmark har gjort. Vi har hele vejen arbejdet for at trække det i en ambitiøs retning, også når det kom til grænseværdien. Vi har netop givet rygdækning til en række af de ting, der er kommet fra Europa-Parlamentet. Vi presede på for, at det skulle sænkes yderligere, men kunne ikke få tilstrækkelig opbakning til den ambition i Rådet, som jeg orienterede om sidste gang. Hele afvejningen er så, hvad man gør, hvis

man ikke kan få det igennem.

Vi er jo allerede foran i Danmark, fordi der er tale om et minimumsdirektiv. Det her handler i virkeligheden om at få løftet bunden i Europa, og vi har presset rigtig meget på for at få den lavest mulige grænseværdi. Vi har også bakket op om, at Kommissionen i løbet af 2023 vil komme med yderligere på asbestområdet, så vi er hele tiden foran, når vi bruger vores stemme i denne sammenhæng.

Victoria Velasquez: Skal vi så ikke skabe en sammenhæng mellem det, der rent faktisk står i forhandlingsoplægget, og det, som udtales som ambitionsniveauet? Det virker meget mystisk, at vi ikke kan lægge stor vægt på, at grænseværdien sættes til 0,001. Vi vil stadig kunne bakke op om den forbedring, der måtte være, selv hvis det ikke lykkes at komme hele vejen i mål.

Beskæftigelsesministeren: Måske læser vi det forskelligt. Det mandat, udvalget gav sidst, siger netop, at regeringen lægger stor vægt på, at grænseværdien sænkes yderligere end de 0,01 fibre pr. kubikcentimeter, som Kommissionen har forslået.

Næstformanden: Jeg overvejer, om vi kommer det nærmere.

Victoria Velasquez: Udvalget skal finde ud af, om vi kan bakke op om forhandlingsoplægget, så vi afgør, om vi kommer det nærmere.

Det er ret konkret, om vi ønsker, at grænseværdien skal sættes til 0,001. Det vil kun være et stærkere forhandlingsmandat, ministeren tager afsted med, som netop bliver ambitiøst og viser, at det er den allermest alvorlige klinge. Det er en åben mulighed for at sørge for, at der er sammenhæng mellem det mandat, ministeren får med sig til forhandlingen, og det, ministeren siger lige nu i besvarelserne af spørgsmålene.

Beskæftigelsesministeren: Danmark har hele vejen igennem med det gældende mandat givet rygdækning til Europa-Parlamentets ambitiøse træk i den rigtige retning. En del af diskussionen har været, at vi hele tiden skal gå så langt, som vi kan måle. Derfor har der også været fokus på, at det skal rykkes politisk, hver gang teknologien udvikler sig. Jeg synes ligesom Søren Søndergaard, at man skal prøve at trække det i en ambitiøs retning, så længe vi overhovedet kan, men nu nærmer vi os en afslutning af trilogforhandlingerne. I de allersidste drøftelser har Danmark stadig den position, at jo mere ambitiøst jo bedre, og vi har stadig væk ambitionen om at gå videre i Danmark. Men det handler også om arbejdstagerne i Europa, og hvordan vi passer bedst muligt på dem. Det har både under min forgænger og under mig været den klare ambition, og jeg mener, at mandatet giver fuldt råderum til at være ambitiøse.

Victoria Velasquez: Jeg forstod svaret sådan, at ministeren modsætter sig at lægge stor vægt på, at grænseværdien sættes til 0,001, og at ministeren modsætter sig at lægge stor vægt på ophævelsen af de hidtidige undtagelser.

Beskæftigelsesministeren: Jeg oplever sådan set ikke, at vi er uenige om, at Danmark skal trække det i en ambitiøs retning. Jeg oplever heller ikke, at vi er uenige om, at der ikke skal lægges afgørende vægt på at stemme imod, hvis vi ikke får den fulde pakke. Vi ophæver netop nogle af undtagelserne, og vi trækker grænseværdien i en mere ambitiøs retning end det, der lå. På den måde oplever jeg sådan set, at vi ønsker, at Danmark spiller den samme rolle. Det har jeg forsøgt at bidrage til, og det kan jeg også med det mandat, der ligger.

Søren Søndergaard: Enhedslisten kan ikke bakke op om det reviderede forhandlingsoplæg, fordi ministeren ikke vil acceptere, at vi skal gå efter en grænseværdi på 0,001.

Næstformanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten har ytret sig imod det.

FO Punkt 5. Forordningsforslag om håndtering af krisesituationer, instrumentalisering og force majeure på migrations- og asylområdet

– Tidlig forelæggelse

KOM (2020) 0613, KOM (2021) 0890

KOM (2021) 0890 – Bilag 3 (samlenotat)

EUU alm. del (20222) – Bilag 582 (kommenteret dagsorden)

EU-note (20201) – E 5 (EU-note af 12/11-20 om forslag til asyl- og migrationspagt)

EUU alm. del (20222) – Bilag 111 (udvalgsmødereferat side 196, senest behandlet i EEU 2/12-22)

Udlændinge- og integrationsministeren: Jeg forelægger det svenske formandskabs kompromisforslag til en forordning om håndtering af krise, instrumentalisering og force majeure til forhandlingsoplæg.

Først og fremmest vil jeg gerne starte med at beklage den sene fremsendelse af materialet, og at fremlæggelsen sker med så kort varsel. Det er bestemt ikke optimale arbejdsbetingelser for udvalgets medlemmer. Det skyldes, at det kommende spanske formandskab har oplyst, at de forventer sagen fremsat til generel indstilling i juli 2023. Det har ikke være muligt at forelægge forhandlingsoplæg tidligere, da formandskabets kompromisforslag, som sammenskriver de to tidligere forordningsforslag, først blev modtaget onsdag den 14. juni.

Grunden til, at kompromisforslaget først kommer nu, er, at man har afventet, at der blev opnået enighed om de andre retsakter i asyl- og migrationspagten. Til rådsmødet den 8. juni 2023 opnåede vi generel indstilling på forordningsforslaget om asyl- og migrationsforvaltning og også om den del af asylprocedureforordningsforslaget, der vedrører grænseprocedurer. Det betød, at man først nu vil se på det sidste forordningsforslag, som hænger sammen med ovenstående forordninger i relation til, hvornår disse regler skal fraviges i tilfælde af krise, instrumentalisering og force majeure.

Kort fortalt udgør forslaget et samlet kompromis på Kommissionens to tidligere forslag: henholdsvis forordning om håndtering af krisesituationer og force majeure og forordning om håndtering af tilfælde af instrumentalisering på migrations- og asylområdet. Danmark var på grund af retsforbeholdet ikke omfattet af instrumentaliseringsforordningsforslaget, og derfor er der ikke forelagt forhandlingsoplæg på denne forordning. Instrumentaliseringsforslaget opnåede ikke som ellers planlagt delvis generel indstilling i december 2022.

Kompromisforslaget foreslår, at medlemsstater i situationer af krise, instrumentalisering og force majeure skal kunne afvige særlige bestemmelser i forordningen om asyl- og migrationsforvaltning, asylprocedureforordningen, udsendelsesdirektivet samt modtagedirektivet.

Størstedelen af kompromisforslaget er omfattet af retsforbeholdet. Der er dog en bestemmelse i kompromisforslaget, som har betydning for Danmarks parallelaftale i forhold til Dublinforordningen. Kompromisforslagets artikel 4 henviser til, at fristerne i asyl- og migrationsforvaltningsforordningen, som vedrører Dublinreglerne for så vidt angår meddelelser om tilbagesendelse, anmodninger om overtagelse og overførsler, kan forlænges i krise- og force majeure-situationer. Danmark har som

bekendt en parallelaftale til Dublinreglerne, og vi skal derfor inden 30 dage efter vedtagelsen beslutte, om vi ønsker at være bundet af afvigelserne af fristerne af Dublinreglerne.

Det er vigtigt, at vi har et velfungerende Dublinsystem, der bekæmper de sekundære bevægelser inden for EU. Det er lige så vigtigt, at vi når til enighed om, hvad der skal gælde i tilfælde af krise- og force majeure-situationer. Et eksempel på, at det kan være nødvendigt at forlænge Dublinfristerne i tilfælde af kriser og force majeure, kunne være en covid-19-situation, der gør det svært at overholde de eksisterende frister.

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for kompromisforslaget og ser gerne, at det spanske formandskab snarest muligt fremsætter kompromisforslaget til generel indstilling.

Dette er grunden til, at jeg i dag søger opbakning til, at Danmark kan tilkendegive, at Danmark i udgangspunktet støtter kompromisforslaget om en ny forordning om håndtering af krise, instrumentalisering og force majeure, og at man efter vedtagelsen vil meddele Kommissionen, at Danmark vil gennemføre den relevante bestemmelse vedrørende Dublinfrister i dansk ret.

En manglende tilslutning vil betyde, at Danmark må udtræde af Dublinsamarbejdet, hvilket vil få ganske vidtgående konsekvenser for irregulær indvandring til Danmark, som man bl.a. har set i Storbritannien, efter de udtrådte af samarbejdet som en konsekvens af brexit.

FO På den baggrund har jeg i dag et forhandlingsoplæg, som lyder, at

- Danmark støtter op om formandskabets arbejde med at sikre politisk enighed om migrations- og asylpagten.
- Danmark lægger stor vægt på, at hovedformålet med EU's asylsystem, herunder i forbindelse med håndtering af kriser, instrumentalisering og force majeure, er at forebygge og reducere irregulær migration til EU samt sekundær migration inden for EU.
- der generelt udtrykkes støtte til formandskabets samlede kompromisforslag om håndtering af kriser, instrumentalisering og force majeure-situationer.
- Danmark efter en vedtagelse af forslaget giver meddelelse til Kommissionen om, at Danmark i medfør af parallelaftalen mellem Danmark og EU ønsker at tilslutte sig de dele af forordningsforslaget om håndtering af krisesituationer, instrumentalisering og force majeure på migrations- og asylområdet, som er omfattet af Danmarks parallelaftale vedrørende Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag. Det vil i overensstemmelse med parallelaftalen blive anført i meddelelsen, at en gennemførelse kræver Folketingets godkendelse, og at regeringen har til hensigt at fremsætte lovforslag til gennemførelse af forordningsforslaget om håndtering af krisesituationer, instrumentalisering og force majeure på migrations- og asylområdet.

Alex Ahrendtsen: Dansk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget. Vi tror ikke på, at forslaget kommer til at gøre den store forskel. Vi er også klar over, at det vil betyde, at man skal træde ud af Dublinaftalen. Det vil også betyde, at vi ikke bare kan sende dem, der kommer til Danmark, tilbage, men løsningen er at befæste grænsen, så de slet ikke kommer ind. Desuden skal vi tilbage til pushback og fjerne asylretten. Er ministeren ikke enig i, at det er langt mere effektivt end kompromisforslaget?

Søren Søndergaard: Hvad er det helt præcist, Danmark bliver omfattet af, når vi tilslutter os forslaget? Jeg synes ikke, at der står ret meget i samlenotatet. Hvilke ændringer vil den danske tilslutning betyde for gældende dansk lov?

Christian Friis Bach: Dansk Flygtningehjælp anfører i deres høringssvar, at indførelsen af instrumentaliserings i EU-loven er meget problematisk, fordi de foreslåede regler legitimerer, at medlemslandene kan fravige asylansøgers rettigheder på en måde, som underminerer retten til asyl. Kan ministeren bekræfte, at reglerne ikke kommer til at underminere asylansøgers ret til at søge asyl, men udelukkende handler om tidsfrister? Og at den del, som Danmark tilslutter sig, udelukkende vil handle om tidsfrister i forbindelse med asylprocessen i krisesituationer?

Radikale Venstre bakker op om forhandlingsoplægget. Vi synes jo, at Danmark skal være med i hele pakken. Vi kan måske godt anerkende, at det kan være en nødvendig justering.

Hvordan ser forhandlingssituationen ud? Hvilke lande går aktivt imod det, og hvad er vurderingen af forslagets eventuelle chance for at blive vedtaget?

Udlændinge- og integrationsministeren: Til Alex Ahrendtsen: Jeg ved ikke, om det ville være mere effektivt at træde ud af Dublin. Jeg ved, at man skal udtræde af konventionerne for at kunne gøre det på den måde, som bliver beskrevet. Man skal i hvert fald være klar over, at vi også vil miste en stor velstand forbundet med den frie bevægelighed, hvis man befæster grænserne fysisk. Så der vil være nogle større konsekvenser af det, som trods alt også betyder noget.

Dublin er årsagen til, at vores asylsystem kan fungere, når vi har det indre marked. Det er helt relevant at diskutere, om Dublin fungerer, men i den rene form er Dublin det, der sikrer, at man som reel flygtning med behov for beskyttelse – ikke økonomisk migrant – ikke skal vælge mellem en masse forskellige lande, men reelt bliver tildelt det første land, man registrerer sig i.

Så ved vi godt, hvordan det er ude i virkeligheden. F.eks. har Polen, som er et stort land, relativt få asylansøgere – måske fordi polakkerne ikke ønsker at tage imod, måske fordi flygtningene ikke ønsker at komme til Polen. Så er det måske nemmere for begge parter, at det ikke sker så meget, som det gør i andre lande, og det udfordrer os.

Søren Søndergaard spørger til, hvad der ændres. Fristerne forlænges, og det betyder noget for os i samarbejdet med de andre lande i Dublin – hvor lang tid skal man bruge på at svare på sagerne, og hvor lang tid skal man bruge på de enkelte tilbagesendelser. Det er ingen hemmelighed, at vi også ønsker, at samarbejdet i asyl- og migrationspagten i det hele taget skal blive mere effektivt, men her handler det om force majeure- eller krisesituationer, såsom covid-19.

Til Christian Friis Bach: Vi mener ikke, at det underminerer asylretten, men det er selvfølgelig en vigtig diskussion. Mange lande i den østlige del af Europa vil gerne have en form for sikkerhed, hvis det igen sker, at vores naboer uden for EU aktivt bruger flygtninge eller migranter til at presse os. Det var f.eks. var tilfældet med Belarus, der foranstaltede, at der kom folk til Litauens grænse. Det kan være reelle flygtninge, men det kan også være folk, man simpelt hen bare trækker til med et falsk tilsagn om, at de vil få en økonomisk bedre situation, end de havde i deres hjemland. Så er det et åbent spørgsmål, om det er folk, der søger asyl, eller der er tale om et våben, som et naboland bruger for at vinde økonomiske eller politiske fordele over deres naboer. Med ændringen har vi en mulighed for at løse den situation.

Forhandlingssituationen er jeg ikke hundrede procent inde i. Vi er jo et skridt væk fra hele diskussionen på grund af vores forbehold. Men da vi diskuterede det i Rådet for Retlige og Indre Anliggender, stemte Polen og Ungarn imod, og så vidt jeg husker, stemte Malta, Bulgarien, Litauen og Slovakiet blankt. Litauen har haft som et af deres punkter i de åbne diskussioner, at de ønskede at sikre, at man havde en mulighed, hvis der skete en instrumentalisering fra deres nabolande. Nu forestår så trilogforhandlingen, og jeg tror ikke, at det er nogen stor hemmelighed, at der i Europa-Parlamentet måske trives en mere liberal holdning til asyl- og migrationspolitik, end der gør blandt de nationale regeringer. Det skal nok blive spændende at se, hvad det endelige udkomme af denne situation bliver.

Søren Søndergaard: Når Danmark ikke overholder tidsfristerne i dag, er det så, fordi vi ikke gider eller har lyst, eller er det fordi vi bruger den tid til f.eks. at undersøge noget?

Udlændinge- og integrationsministeren: Det er min opfattelse, at Danmark generelt overholder fristerne, men vi har jo heller ikke flest direkte ansøgere. Hypotetisk set kan man godt komme til Danmark som det første land i EU, hvis man flyver til Færøerne og sejler til Hanstholm, men det er nok ikke den store flygtningevej ind i Europa. Derfor er det relativt få svar, vi skal give. Det er typisk de lande, der ligger yderst i Europa, som skal svare på vores henvendelse f.eks. på Dublinforordningen. Men Danmark kan godt ende i en problematisk situation, hvor en forlængelse af fristerne ville være fair, uden at jeg kan give et tydeligt eksempel på en. Og lige så vel som vi ville synes, at det var fair med en fristforlængelse, er det vel også fair, hvis det drejer sig om lande, som ligger på de ydre grænser i Europa.

Næstformanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 16.34.